

คู่มือคุณครู วรรณยุกต์และการผันเสียง

๑. การอ่านและเขียนวรรณยุกต์

ในการสอนการอ่านและเขียนวรรณยุกต์ ควรเริ่มต้นจากการแปลงเสียงคำแบบไต่บันไดเสียงวรรณยุกต์ด้วยอักษร ๓ หมู่ที่ละหมู่ก่อน เพื่อฝึกความคุ้นชินกับเสียงวรรณยุกต์ที่ประกอบในคำนั้นๆ รวมถึงควรเริ่มจากคำที่เกิดจากการประสมพยัญชนะกับสระ ในแม่ ก กา จึงค่อยเริ่มสอนแบบแจกลูกสะกดคำ

คู่มือคุณครู วรรณยุกต์และการผันเสียง

๒. การผันวรรณยุกต์ด้วยนิ้วมือพิเศษ

- หลังจากที่ครูได้แนะนำให้เด็กๆทำความรู้จักกับวรรณยุกต์ผ่านบทเรียน ๑.๒ (รู้จักวรรณยุกต์) แล้ว ครูจึงจะชวนเด็กๆ เล่นผันวรรณยุกต์ด้วยนิ้วมือของตัวเอง
- ครูสามารถชวนเด็กๆใช้นิ้วมือพิเศษในการตรวจสอบชื่อเล่นของทุกๆ คนในห้องว่ามีเสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี หรือเสียงจัตวา พุดคุยโดยเชื่อมโยงให้เด็กๆ เห็นถึงประเด็นที่ว่า รูปวรรณยุกต์ที่ปรากฏในแต่ละคำนั้น ไม่จำเป็นต้องสัมพันธ์กับเสียง เช่น ชื่อ ผิง ไม่มีรูปวรรณยุกต์แต่มีเสียงวรรณยุกต์เป็นเสียงจัตวา หรือ ชื่อ น้ำ มีรูปวรรณยุกต์โท แต่มีเสียงวรรณยุกต์เป็นเสียงตรี รวมถึงสามารถรวบรวมข้อมูลชื่อเล่นของเด็กๆ ในห้องทำเป็นแผนภูมิหรือกราฟติดที่ผนังห้องเรียนได้อีกด้วย
- ครูสามารถเข้าไปชมคลิปกิจกรรมที่น่าสนใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ในเรื่องของวรรณยุกต์ได้ จากเว็บไซต์โทรทัศน์ครู ตามที่อยู่ด้านล่างนี้

• อักษรสูงกับการผันวรรณยุกต์ด้วยนิ้วมือพิเศษ
โดย อ.ยุวดี นุชทรัพย์ โรงเรียนวัดปากน้ำฝิ่งเหนือ
<http://www.thaiteachers.tv/vdo2.php?id=780>

• ครีวภาษาไทย ตอน ๑: บัตรคำและผันเสียงขึ้นบันได
(อ.สุขพงศ์ ทศนกุลกิจ)
<http://www.thaiteachers.tv/vdo2.php?id=744>

คู่มือคุณครู วรรณยุกต์และการผันเสียง

๓. เกมซูโดกุวรรณยุกต์ไทย

ใบงาน ๒.๑.๑ จะช่วยให้เด็กๆ ค้นเคยกับรูปวรรณยุกต์ทั้ง ๔
คุณครูสามารถอธิบายวิธีเล่นซูโดกุให้เด็กๆ เข้าใจ ก่อนชวนกันทำใบงาน

วิธีเล่นเกมซูโดกุ

ตารางซูโดกุแต่ละตารางในใบงานจะมี ๔ x ๔ ช่อง ซึ่งประกอบไปด้วย
ตารางย่อย ๒ x ๒ ทั้งหมด ๔ ตาราง แบ่งแยกกันด้วยเส้นหนา ในแต่ละ
ตารางย่อยจะต้องมีวรรณยุกต์ครบทั้ง ๔ ตัว (' ˊ ˋ +)
ในแต่ละตารางจะมีวรรณยุกต์บางตัวให้ไว้เป็นคำใบ้ เด็กๆ จะต้องเลือก
เติมวรรณยุกต์ที่เหลือให้ครบ โดยมีเงื่อนไขว่า

- ทุกตารางย่อยจะต้องมีวรรณยุกต์ครบทั้ง ๔ ตัว โดยไม่ซ้ำกัน
- ทุกแถวในแนวนอนจะต้องมีวรรณยุกต์ครบทั้ง ๔ ตัว โดยไม่ซ้ำกัน
- ทุกแถวในแนวตั้งจะต้องมีวรรณยุกต์ครบทั้ง ๔ ตัว โดยไม่ซ้ำกัน

เฉลย

!	๒	๓	+
๓	+	!	๒
๒	!	+	๓
+	๓	๒	!

๒	!	+	๓
+	๓	๒	!
!	๒	๓	+
๓	+	!	๒

+	๒	๓	!
!	๓	๒	+
๓	!	+	๒
๒	+	!	๓

๒	!	๓	+
๓	+	๒	!
!	๒	+	๓
+	๓	!	๒

๓	+	!	๒
!	๒	+	๓
๒	!	๓	+
+	๓	๒	!

๒	๓	+	!
+	!	๒	๓
!	+	๓	๒
๓	๒	!	+

!	๒	๓	+
๓	+	!	๒
๒	!	+	๓
+	๓	๒	!

๒	๓	+	!
+	!	๓	๒
๓	๒	!	+
!	+	๒	๓

คู่มือคุณครู วรรณยุกต์และการผันเสียง

๔. เสียงวรรณยุกต์กับอารมณ์

ในบางครั้ง การเล่นกับเสียงของวรรณยุกต์ในคำต่างๆ เป็นไปเพื่อแสดง น้ำหนักของคำหรือบ่งบอกถึงอารมณ์ความรู้สึกที่ผู้พูดถ่ายทอดลงสู่คำนั้นๆ ให้มากขึ้นกว่าปกติ คุณครูสามารถชวนเด็กๆ พูดคุยถึงประเด็นดังกล่าว ลองนำคำเหล่านั้นมาใช้ในประโยคที่มีความหมาย และลองช่วยกันถอดเสียง ของคำนั้นๆ ให้เป็นรูปวรรณยุกต์ที่ถูกต้อง เช่น

ดี ดี

บ๊อย บ่อย

เย็น เย็น

เครียด เครียด

โหด โหด

เบา เบา

อาย อาย

ชอบ ชอบ

เหมือน เหมือน

สูง สูง

ดู ดู

ยาก ยาก

แปลก แปลก

หนาว หนาว

๕. สนุกกับคำไทยสมัยเก่าคละเคล้ากับ คำไทยสมัยนิยม

มีคำในภาษาไทยมากมายที่มีเสียงสูงต่ำของวรรณยุกต์ในคำที่น่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นคำโบราณที่เด็กๆอาจไม่ค่อยได้ยินแล้ว หรือคำใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นตามยุคสมัย คุณครูสามารถเลือกนำมาพูดคุยกับเด็กๆ ถึงความหมาย หรือนำมาใช้เป็นโจทย์ในการเล่นตรวจสอบเสียงวรรณยุกต์กับรูปวรรณยุกต์ที่ปรากฏผ่านกิจกรรมนี้มีวิธีพิเศษได้ เพื่อเป็นการทบทวนความเข้าใจในเรื่องการผันวรรณยุกต์ ตัวอย่างเช่น

ป้าเป๋อ	เจ๊าะแจ๊ะ	เพี้ยวฟ้าว	จ้องแจ่ง
ตึงต๊อง	ตั่งตั่ง	มั่งมิ่ง	ฟรุ้งฟริ้ง
ดีด้า	เอ๊าะเอ๊าะ	โก๊ะโก๊ะ	จิบู
แอ๊บแอ๊ว	เวิ่นเวื่อ	ลั่นลา	อี้ยยะ
อะจ๊ัย	อุ๊ตะ	เอ้อระเหย	กะหล่งก้าง
ต๊ะต่อนยอน	ประจ้อประแจ	ประเดี้ยวประด้าว	
กะเป๊บกะป๊าบ	ปะล้าปะเหลื่อ	อะร้าวร้าม	
อีล้อยปอยแอ	ก๊ีบเกู๋เรก้า	มะงุมมะงาหรา	
วี้ดว้ายกระตุ้ว			